

Nieuws van het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren

24 november 2016

Geacht bestuur,

Uw tuinpark draagt het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren. Een verdienste om trots op te zijn, u behoort tot een selecte groep tuinclubs die onderscheiden zijn voor natuurbehoud en milieuzorg. Met dit schrijven informeren wij u over ons gezichtspunt ten aanzien van bemeste tuinaarde en ons advies om de bodem (letterlijk en figuurlijk) van het natuurlijk tuinieren gezond te houden. Onze vraag is of u deze informatie intern wilt delen.

Spelregels

Het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren is niet alleen het resultaat, het "schild met het lieveheersbeestje", maar tevens de naam van het project dat onder auspiciën van het AVVN valt. Het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren kent uiteraard spelregels. Een bescheiden aantal, om creativiteit en innovatie de ruimte te geven.

- De belangrijkste afspraak is om geen synthetische bestrijdingsmiddelen in het algemeen groen te gebruiken of via de Tuinwinkel (of Inkoop) aan te bieden. Gebeurt het toch, dan kan het uitgereikte Keurmerk ingenomen worden, of in het geval van een kandidaat-keurmerkvereniging, niet uitgereikt worden. Gif en natuurlijk tuinieren gaan gewoonweg niet samen.
- Een andere afspraak is om geen kunstmest in het algemeen groen in te zetten of in de Tuinwinkel (of Inkoop) aan te bieden. Gebeurt het toch, dan kan het verleende of te verlenen Keurmerk hoogstens 1 stip dragen (ook al zouden er normaliter meer bereikt worden).

Een actueel overzicht met welke middelen en stoffen wel of niet passen bij het Nationaal Keurmerk is bij diverse gelegenheden onder onze clubs verspreid, is altijd beschikbaar op de website van het AVVN en vormt ook een bijlage bij dit bericht.

Bemeste tuinaarde ≠ milieuvriendelijk

De afgelopen jaren hebben wij geconstateerd dat er bij een behoorlijk aantal tuinparken, ook die het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren voeren, via de Tuinwinkel of Inkoop soms aanzienlijke hoeveelheden zakken bemeste tuinaarde aan de leden worden aangeboden. Dat baarde toch de nodige zorgen. De term "bemeste tuinaarde" is niet beschermd: de samenstelling, en daarmee de bemestingswaarde, en de herkomst van deze tuinaarde zijn onduidelijk – wel kan gezegd worden dat de bemeste tuinaarde meststoffen bevat, van kunstmatige oorsprong, en dat er ook residuen van bestrijdingsmiddelen in (kunnen) zitten. Behalve bemeste tuinaarde worden in menige Tuinwinkels ook producten als zakken compost en potgrond aangetroffen. Ook komt het voor dat een club met een kiepauto een grote partij ophooft- of aanvulgrond laat storten, waar leden vervolgens hun deel van kunnen afnemen.

Met name bemeste tuinaarde vormt geen onderdeel van een duurzame wijze omgaan met de bodem, het bodemleven en het grondwater. Wij zien graag dat voor bovengenoemde producten een milieuvriendelijk(er) alternatief wordt aangeboden.

Dat willen we bereiken via voorlichting. Het afgelopen jaar is in De Tuinliefhebber al gepubliceerd over een verantwoorde wijze van omgaan met de bodem, en in de Wintereditie staat een artikel van de hand van Bio-Kultura, een producent van geschikte tuinaarde. *Tip → In dat artikel staat ook een uitnodiging om deel te nemen aan een informatiebijeenkomst over tuinaarde.* In de toekomst zullen we verder aandacht besteden aan het belang van en het bereiken van een gezonde bodem.

Bonuspunten voor alternatieven

We gaan dus in het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren niet over tot een nieuwe spelregel zoals voor bestrijdingsmiddelen en kunstmest, maar introduceren wel een stimuleringsmaatregel. Die is als volgt:

Uit iedere eind- of herbeoordeling volgt een rapport, waarin aan het eind de Bijzondere Elementen zijn opgenomen. Deze genereren bonuspunten, niet bepaald onbelangrijk, want deze kunnen van doorslaggevende invloed zijn op de score die het aantal stippen bepaalt.

Indien nu bij het (her)beoordelingsbezoek blijkt dat het tuinpark hetzij in bulk, hetzij in kleinverpakking -plastic zakken- een milieuvriendelijker variant dan de reguliere bemeste tuinaarde, compost of andere bodemverbeterende producten verstrekt, worden daarvoor 1 tot 5 bonuspunten gegeven. Ook als men voorlichting geeft over het belang van goede tuinaarde en/of het zelf samenstellen van tuinaardeproducten -bijvoorbeeld (blad)compost- worden 1 tot 5 bonuspunten gegeven. Er worden dus geen punten in mindering gebracht als dit allemaal niet gebeurt.

Kortom, wat we aan u vragen is:

- Bied in de tuinwinkel geen zakken bemeste tuinaarde aan, dat is schadelijk voor het milieu.
- Bied zo nodig tuinaardeproducten aan met bij voorkeur een biologisch keurmerk of desnoods met een vermelding dat het organisch is dan wel RHP-keurmerk heeft.
- Maak zo nodig een afspraak met een groenrecyclingbedrijf over collectieve levering en vergewis u er van dat het een (meer) milieuverantwoord product is.
- Lever een bijdrage aan de bewustwording onder volkstuinders. Stimuleer het zelf composteren. Geef voorlichting over het belang van een gezonde bodem, de invloed van opgebrachte tuingrond daarop en bijvoorbeeld voor welke toepassing men welke tuinaardeproducten gebruikt.

Achtergrondinformatie over dit laatste punt: Bemeste tuinaarde wordt grofweg gebruikt voor bemesting, voor ophoging c.q. aanvulling van de tuin, en voor verhoogde teeltbakken en borders.

- Alternatieven voor bemesting zijn o.a. compost van eigen tuin, organische (hulp)meststoffen, compost met RHP-keurmerk (in zakken) en eventueel natuur- of keurcompost afkomstig van recyclingbedrijven.
- Alternatieven voor ophoging en aanvulling van de tuin zijn o.a. zandgrond vermengd met eigen compost dan wel natuur/keurcompost, of hoogwaardige en onbemeste teelaarde betrokken van recyclingbedrijven.
- Alternatief voor borders is o.a. eigengemaakte bladcompost, of onbemeste substraten afkomstig van recyclingbedrijven.

Verkrijgbaarheid

Er bestaat geen kant-en-klaar lijstje van milieuvriendelijke tuinaardeproducten. Biologisch aangeprezen producten zijn verkrijgbaar, evenals producten met het RHP-keurmerk, maar minder talrijk en uitgebreid als de reguliere producten. Groenrecyclingbedrijven hebben vaak producten in hun assortiment die nét wat beter of stukken beter zijn dan gewone bemeste tuinaarde. Omdat aanbieders lang niet altijd dezelfde merknamen voor hun producten hanteren, adviseren wij om zelf uw verantwoordelijkheid te nemen en op onderzoek uit te gaan op internet of bij leveranciers in de buurt en u te laten informeren over de samenstelling van de producten.

We hopen dat we hiermee met zijn allen een bijdrage leveren om de bodem gezond te houden en het natuurlijk tuinieren een stevige ondergrond te geven.

Met vriendelijke groet,

Herman Vroklage,
Communicatieadviseur
www.avvn.nl

